

Asunnot ja asuinolot 2008, yleiskatsaus

Nuorten asuntokunnat asuvat vuokralla

Asuntokunnista, joiden vanhin henkilö oli alle 30-vuotias, vuokralla asui Tilastokeskuksen mukaan 70 prosenttia vuoden 2008 lopussa. Kaikista vakinaisesti asutuista asunnoista vuokra-asuntoja oli 764 200 ja omistusasuntoja 1 638 700.

Asuntoja ja asuinoloja koskevat tiedot vuodelta 2008 on julkistettu jo toukokuussa 2009. Tämä on laajempi katsaus aiemmasta julkistuksesta sisältäen mm. yleiskatsauksen ja aikasarjataulukkoita. Uutena tietona on asunnon hallintaperuste.

Asuntokunnat asunnon hallintaperusteen ja asuntokunnan vanhimman henkilön iän mukaan 2008

Vanhimman ikä	Hallintaperuste			
	Kaikki asuntokunnat	Omistusasunto	Vuokra-asunto	Muu tai tuntematon
Kaikki asuntokunnat	2 499 332	1 638 732	764 199	96 401
15 - 19 v.	20 826	941	18 624	1 261
20 - 24 v.	136 196	20 153	110 351	5 692
25 - 29 v.	180 139	66 579	106 129	7 431
30 - 34 v.	183 968	106 756	69 586	7 626
35 - 39 v.	173 213	113 902	52 554	6 757
40 - 44 v.	210 771	143 155	58 779	8 837
45 - 49 v.	226 367	157 109	59 885	9 373
50 - 54 v.	230 906	163 628	57 931	9 347
55 - 59 v.	244 027	177 494	56 535	9 998
60 - 64 v.	245 815	187 804	48 736	9 275
65 - 69 v.	171 013	134 859	30 397	5 757
70 - 74 v.	153 478	121 825	27 031	4 622
75 - 79 v.	135 363	106 733	24 710	3 920
80 - 84 v.	107 183	81 385	22 316	3 482
85 - v.	80 067	56 409	20 635	3 023

Sisällys

Asuinolot Suomessa vuonna 2008.....	3
Asuntoja oli yli 2,7 miljoonaa.....	3
Uudet asunnot yleensä kerrostaloissa	3
Asuntojen keskipinta-ala 79 neliometriä.....	3
Asuntokunnan keskikoko 2,09 henkilöä.....	3
Neljäsosa suomalaisista asui ahtaasti.....	4
Neljännes väestöstä asui vuokralla	4
Yli kolmekerroksisissa hissittömissä kerrostaloissa asui 24 000 65 vuotta täyttänyttä henkilöä.....	5
Liitetaulukot	
Asunnot varusteiden mukaan vuosina 1960-2008	6
Pinta-ala huoneistoa kohti (m ²) asunnon talotyypin mukaan 1970-2008	6
Asuntokunnat koon mukaan ja asuntokuntien keskikoko 1960 -2008	7
Asuntokunnat asumisväljyyden mukaan 31.12.2008 maakunnittain.....	7
Laatuseloste: Asunnot ja asuinolot.....	8

Asuinolot Suomessa vuonna 2008

Asuntoja oli yli 2,7 miljoonaa

Vuoden 2008 lopussa Suomessa oli 2 768 000 asuntoa. Edellisestä vuodesta asuntokanta kasvoi lähes 36 000 asunnolla. Vuodesta 1990 asuntokanta on kasvanut 558 000 asunnolla eli noin 31 000 asunnolla vuosittain. Asuntokannan kasvu on hidastunut edellisestä vuosikymmenestä. Vielä 1980-luvulla asuntokanta kasvoi keskimäärin 37 000 asunnolla vuosittain. Asuntorakentaminen on keskittynyt kaupunkimaisiin kuntiin. Vuosina 1995-2008 valmistuneista asunnoista 77 prosenttia sijaitsee kaupunkimaisissa kunnissa. Vailla vakinaisia asukkaita oli 269 000 asuntoa. Tällaisten asuntojen määrä nousi edellisestä vuodesta 13 000 asunnolla. Vailla vakinaisia asukkaita oli 90 000 asuntoa enemmän kuin vuonna 1990.

Uudet asunnot yleensä kerrostaloissa

Noin puolet suomalaisista asui erillisissä pientaloissa, vaikka asunnoista vain 40 prosenttia (1 112 000) oli erillisissä pientaloissa. Rivitaloasuntoja oli 382 000 eli 14 prosenttia asuntokannasta. Kaikista asunnoista oli kerrostaloissa lähes puolet (44%) eli 1 219 000 asuntoa, vaikka väestöstä vain kolmasosa asui kerrostaloissa. Vielä vuonna 1990 oli erillisiä pientaloasuntoja ja kerrostaloasuntoja lähes yhtä paljon. Silloin kerrostaloissa oli asuntoja 939 000 ja erillisissä pientaloissa vain 4 000 asuntoa vähemmän. Yhdeksänkymmentäluvulla kerrostaloasuntojen osuus kuitenkin kasvoi. Vuoden 2008 lopussa oli kerrostaloasuntoja 106 000 enemmän kuin asuntoja erillisissä pientaloissa. Rivitalojen määrä on kasvanut yli kymmenkertaiseksi vuodesta 1970. Vuonna 1970 rivitaloasuntoja oli vain 30 000, vuoden 2008 lopussa jo 382 000.

Asuntojen keskipinta-ala 79 neliometriä

Vuonna 2008 asunnon keskimääräinen huoneistoala oli 79,1 neliometriä. Asuntokannan keskipinta-ala on kasvanut vuodesta 1970 noin 19 neliometrillä. Yksiöiden keskipinta-ala oli 34 m², kaksioiden 55 m², kolmen huoneen ja keittiön asunnossa puolestaan 79 m². Omistusasunnon keskipinta-ala oli 94 m² ja vuokra-asunnon 54 m². Asuntojen keskikoon kasvusta huolimatta alle 30 neliön kokoisia asuntoja oli noin 117 000. Toisaalta vain 26 prosenttia asunnoista oli pinta-alaltaan sata neliometriä tai enemmän. Yhden huoneen ja keittiön tai keittokomeron huoneistoja oli 405 000 eli 15 prosenttia asuntokannasta. Yleisin huoneistotyyppi oli kaksio. Kaikkiaan kaksioita (kahden huoneen ja keittiön tai keittokomeron huoneistot) oli 830 000 eli noin 30 prosenttia koko asuntokannasta.

Asuntokunnan keskikoko 2,09 henkilöä

Vuonna 2008 asuntokuntia oli 2 499 000, joista yhden henkilön asuntokuntia oli 1 015 000 eli 41 prosenttia. Asuntokunnan keskikoko oli 2,09 henkilöä. Vielä vuonna 1970 keskikoko oli kolme henkilöä. Asuntokuntien koossa oli alueellista vaihtelua. Kaupunkimaisissa kunnissa asuntokuntien keskikoko oli 2,03 henkilöä kun taas maaseutumaisissa kunnissa 2,23 henkilöä. Asuntokuntarakenne on erilainen maalla ja kaupungeissa. Kaupungeissa on enemmän (43 %) yksinasuvien asuntokuntia kuin maaseutumaisissa kunnissa (36 %). Asuntokunnalla oli käytössään asuinpinta-alaa noin 81 neliometriä ja henkilöä kohti pinta-alaa oli 39 neliometriä. Henkilöä kohti laskettu pinta-ala pienenee merkittävästi asuntokunnan koon kasvaessa. Yksin asuvalla oli käytössään keskimäärin 58 neliometriä, kahden henkilön asuntokunnalla 43 neliötä, mutta kuuden henkilön asuntokunnalla oli enää 21 neliometriä asukasta kohti.

Omistusasunnoissa asuttiin väljemmin kuin vuokra-asunnoissa, kun mittarina käytetään henkilöä kohti laskettua huoneistoalaa. Omistusasunnossa asuvalla asuntokunnalla oli keskimäärin 41 neliometriä huoneistoalaa henkeä kohti, kun taas vuokra-asunnossa asuvalla asuntokunnalla oli käytössään keskimäärin vain 32 neliometriä asukasta kohti.

Vuokra-asunnoista väljimmin asuttiin vapaarahoitteisissa vuokra-asunnoissa. Niissä asuinpinta-alaa asukasta kohti oli 33 neliometriä. Erot muihin vuokra-asuntoihin eivät olleet suuria. Aravavuokra-asunnoissa pinta-alaa henkeä kohti oli 32 neliötä ja korkotukivuokra-asunnoissa 30 neliometriä. Asumisoikeusasunnoissa asuinpinta-alaa asukasta kohti oli 31 neliometriä.

Pinta-ala/henkilö (m2) asutokunnan koon mukaan vuosina 1990-2008

Vuosi	Asutokunnan koko							
	Kaikki asutokunnat	1 henkilö	2 henkilöä	3 henkilöä	4 henkilöä	5 henkilöä'	6 henkilöä.	7+ henkilöä
1990	31,4	51,8	37,0	29,4	25,0	21,7	19,0	14,8
1995	33,4	54,0	39,2	30,4	25,3	21,9	19,0	15,0
2000	35,3	55,6	40,8	31,4	26,0	22,5	19,4	15,4
2005	37,5	57,0	42,4	32,3	27,3	23,7	20,4	16,3
2008	38,6	58,0	43,3	32,9	28,0	23,3	20,9	16,7

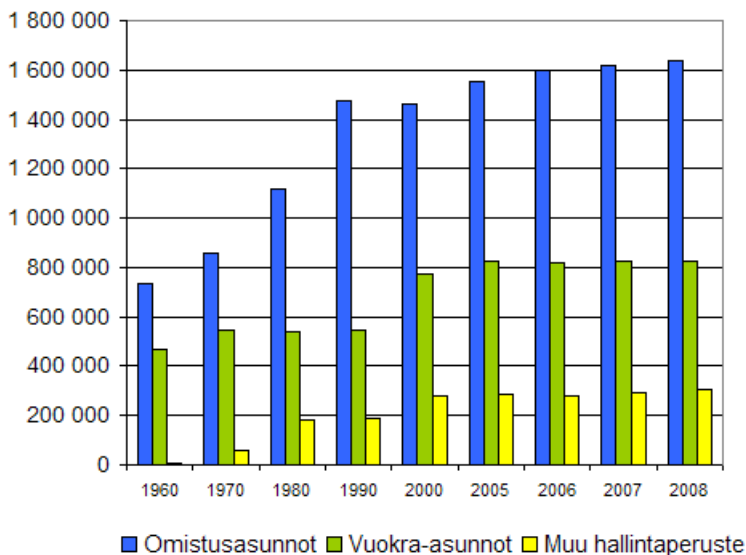
Neljäsosa suomalaisista asui ahtaasti

Ahtaasti asuvia asutokuntia oli vuoden 2008 lopussa 228 000 ja ahtaasti asui yhteensä 947 000 henkilöä. Ahtaasti asuva on asutokunta, jossa on enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti. Yksin asuvaa henkilöä ei siis katsota ahtaasti asuvaksi. Ahtaasti asuvia asutokuntia olikin 15 prosenttia muista kuin yksin asuvista asutokunnista ja henkilöistä lähes joka neljäs asui ahtaassa asunnossa. Edellisestä vuodesta ahtaasti asuvien asutokuntien määrä väheni 2 300 asutokunnalla ja ahtaasti asuvien henkilöiden määrä 11 000 henkilöllä.

Neljännes väestöstä asui vuokralla

Vakinaisesti asutuista asunnoista vuokra-asuntojen osuus oli 31 prosenttia, mutta vuokralla asuvia oli 1,3 miljoonaa henkilöä eli neljäsosa väestöstä. Tämä selittyy sillä, että vuokra-asunnoissa asuu pienempiä asutokuntia kuin omistusasunnoissa. Kaikista asunnoista vuokra-asuntoja oli 31.12.2008 noin 824 000. Vuokra-asuntojen määrä on kasvanut 278 000 asunnolla vuodesta 1990. Asumisoikeusasuntoja oli vuoden 2008 lopussa yli 32 000. Näistä 43 prosenttia sijaitsee pääkaupunkiseudulla.

Asunnot hallintaperusteen mukaan 1960 — 2008

Vuokra-asuminen on etenkin nuorten asutokuntien asumismuoto. Asutokunnan vanhimman henkilön iän kasvaessa vähenee vuokralla asuvien asutokuntien osuus. Asutokunnista, joiden vanhin henkilö on alle 30-vuotias, vuokralla asui 70 prosenttia, 30-44-vuotiaiden asutokunnista lähes kolmannes ja 45 vuotta täyttäneistä vuokralaisasutokuntia oli enää 22 prosenttia. Talon omisti todennäköisimmin asutokunta, jonka vanhin henkilö oli 45-74-vuotias. 43 prosenttia tämän ikäluokan asutokunnista asui omistamassaan talossa. Sen sijaan, kun asutokunnan vanhin oli iäkkäämpi, oli oman talon omistaminen jo harvinaisempaa. Iäkkäämpänä asunto-osakkeen omistaminen oli kaikkein yleisin asumistapa.

Yli kolmekerroksisissa hissittömissä kerrostaloissa asui 24 000 65 vuotta täyttänyttä henkilöä

Yli kolmekerroksisia kerrostaloja oli noin 21 000, joista 3 300 oli hissittömiä rakennuksia. Yli kolmekerroksisissa hissittömissä kerrostaloissa oli asuntoja 109 000 ja asukkaita yhteensä 148 000. Näistä 24 000 oli 65 vuotta täyttäneitä. Kolmekerroksisissa taloissa hissi oli vielä harvinaisempi. Kolmekerroksisissa rakennuksissa olevista 342 000 asunnosta oli 12 prosenttia talossa, jossa oli hissi. Hissittömissä kolmekerroksisissa taloissa asui lähes puoli miljoonaa suomalaista, joista 65 vuotta täyttäneitä oli 72 000.

Liitetaulukot

Asunnot varusteiden mukaan vuosina 1960-2008

	1960	1970	1980	1990	2000	2008
Varusteet						
Asuntoja yhteensä	1 211 200	1 463 221	1 838 058	2 209 556	2 512 442	2 767 925
Viemäri	623 927	1 088 789	1 659 765	2 132 671	2 475 737	2 714 639
Vesijohto	569 946	1 054 301	1 642 188	2 105 701	2 463 916	2 719 965
WC	428 323	897 768	1 542 514	2 052 829	2 393 949	2 671 181
Lämmin vesi	281 182	760 178	1 465 347	1 984 878	2 400 982	2 680 367
Kylpy-/suihkuhuone	190 057	571 453	1 256 644	1 938 628	2 487 992	2 742 378
Keskuslämmitys	377 158	819 665	1 474 325	1 963 819	2 301 903	2 585 933
Huoneistosauna	548 264	931 908	1 212 227	1 463 120
%						
Asuntoja yhteensä	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Viemäri	51,51	74,41	90,30	96,52	98,54	98,07
Vesijohto	47,06	72,05	89,34	95,30	98,07	98,27
WC	35,36	61,36	83,92	92,91	95,28	96,50
Lämmin vesi	23,22	51,95	79,72	89,83	95,56	96,84
Kylpy-/suihkuhuone	15,69	39,05	68,37	87,74	99,03	99,08
Keskuslämmitys	31,14	56,02	80,21	88,88	91,62	93,42
Huoneistosauna	29,83	42,18	48,25	52,86

Pinta-ala huoneistoa kohti (m²) asunnon talotyypin mukaan 1970-2008

	Kaikki rakennukset	Erilliset pientalot	Rivi- ja ketjutalot	Asuinkerrostalot	Muut rakennukset	Asuinpinta-alaa m ² /henkilö
1970	60,0	66,0	73,0	51,0	54,0	18,9
1980	69,3	83,6	71,7	54,8	55,5	26,3
1985	73,9	92,8	72,0	56,3	59,1	28,9
1988	73,8	93,8	70,8	55,8	60,3	30,5
1989	74,2	94,9	70,5	55,8	60,2	31,0
1990	74,4	95,3	70,2	55,8	59,7	31,4
1991	74,8	96,6	70,1	55,8	59,6	31,9
1992	74,8	97,1	70,1	55,8	56,9	32,3
1993	75,1	98,0	70,1	55,9	56,5	32,7
1994	75,3	98,7	70,1	55,9	56,5	33,0
1995	75,5	99,2	70,1	55,9	56,7	33,4
1996	75,7	99,7	70,2	56,0	59,0	33,7
1997	75,8	100,1	70,2	56,0	58,6	34,1
1998	76,0	100,6	70,3	56,0	59,0	34,5
1999	76,5	101,1	70,7	56,1	60,4	34,9
2000	76,5	101,9	70,0	56,1	59,8	35,3
2001	76,8	102,6	70,1	56,1	61,2	35,8
2002	77,0	103,5	70,2	56,2	59,9	36,3
2003	77,3	104,1	70,3	56,2	59,7	36,7
2004	77,6	104,9	70,4	56,2	59,6	37,2
2005	78,1	105,3	70,6	56,2	59,2	37,5
2006	78,4	106,5	70,7	56,3	60,4	38,0
2007	78,8	107,1	70,9	56,4	60,6	38,3
2008	79,1	107,8	71,0	56,4	60,8	38,6

Asuntokunnat koon mukaan ja asuntokuntien keskikoko 1960 -2008

	Asuntokuntia yhteensä	1 henkilö	2 henkilöä	3 henkilöä	4+ henkilöä	Asuntokunnan keskikoko
1960	1 204 385	188 995	245 921	229 824	539 645	3,34
1970	1 420 723	288 970	323 640	284 336	523 777	2,99
1975	1 567 941	376 904	392 367	322 321	476 349	2,73
1980	1 781 771	482 476	457 667	345 769	495 859	2,64
1985	1 887 710	532 094	514 825	347 127	493 664	2,56
1986	1 916 606	551 369	532 147	345 669	487 421	2,53
1987	1 947 574	573 248	551 640	343 287	479 399	2,50
1988	1 981 693	600 717	569 977	339 981	471 018	2,46
1989	2 008 531	624 762	583 894	335 155	464 720	2,44
1990	2 036 732	646 229	597 928	332 295	460 280	2,42
1991	2 065 937	668 967	610 619	330 233	456 118	2,40
1992	2 094 204	693 825	619 098	327 772	453 509	2,38
1993	2 119 691	716 052	625 489	326 651	451 499	2,36
1994	2 148 527	740 837	638 086	324 803	444 801	2,34
1995	2 180 934	766 636	652 608	323 921	437 769	2,31
1996	2 198 791	781 901	663 929	321 986	430 975	2,29
1997	2 221 191	799 337	676 422	320 379	425 053	2,28
1998	2 247 206	819 418	692 650	317 842	417 296	2,25
1999	2 272 910	839 316	708 112	315 633	409 849	2,23
2000	2 295 386	856 746	722 437	312 646	403 557	2,21
2001	2 329 343	882 559	741 726	310 149	394 909	2,19
2002	2 354 082	903 440	753 595	307 241	389 806	2,17
2003	2 378 079	923 236	766 068	303 554	385 221	2,15
2004	2 402 091	942 711	777 790	300 491	381 099	2,14
2005	2 429 500	964 739	789 950	297 276	377 535	2,12
2006	2 453 826	983 626	801 068	294 518	374 614	2,11
2007	2 476 505	999 812	811 596	292 140	372 957	2,10
2008	2 499 332	1 014 974	822 639	290 820	370 899	2,09

Asuntokunnat asumisväljyyden mukaan 31.12.2008 maakunnitain

	Asuntokuntia	Henkilöitä	Pinta-ala/asuntokunta	Pinta-ala/henkilö	Ahtaasti asuvia asuntokuntia	Ahtaasti asuvia henkilöitä
Koko maa	2 499 332	5 219 284	80,8	38,6	228 457	946 930
Uusimaa	663 438	1 370 905	74,3	36,0	65 436	259 416
Itä-Uusimaa	40 950	91 969	91,7	40,7	4 238	17 603
Varsinais-Suomi	222 593	450 742	82,1	40,5	18 881	74 771
Satakunta	108 550	223 448	87,3	42,4	8 694	35 427
Kanta-Häme	81 301	169 950	83,3	39,8	7 490	30 697
Pirkanmaa	229 085	470 857	79,3	38,6	20 381	81 770
Päijät-Häme	98 390	197 431	79,2	39,4	7 811	32 190
Kymenlaakso	89 745	179 214	80,7	40,4	6 799	27 693
Etelä-Karjala	65 927	131 633	79,9	40,0	4 934	19 824
Etelä-Savo	76 252	153 889	82,3	40,7	6 124	25 082
Pohjois-Savo	118 199	243 564	79,8	38,7	10 713	43 968
Pohjois-Karjala	79 868	162 922	80,1	39,2	7 785	31 191
Keski-Suomi	127 838	267 410	80,1	38,3	12 194	51 312
Etelä-Pohjanmaa	84 359	190 557	92,2	40,7	7 728	34 715
Pohjanmaa	77 764	173 399	89,7	40,2	7 145	31 115
Keski-Pohjanmaa	29 696	69 938	93,9	39,8	2 868	13 803
Pohjois-Pohjanmaa	167 605	381 409	85,7	37,6	17 145	84 178
Kainuu	39 315	82 035	82,4	39,4	3 302	14 316
Lappi	85 906	180 940	83,3	39,5	7 709	33 388
Ahvenanmaa	12 551	27 072	94,8	43,8	1 080	4 471

Laatuseloste: Asunnot ja asuinolot

Tilastotietojen relevanssi

Tilaston tuottaja on Tilastokeskus, Asunnot ja asuinolot -tilasto kuvaa olemassa olevaa asuntokantaa, asuntojen lukumäärää, asuntokuntien lukumäärää ja asuntokuntien ja asuntoväestön asuinoloja vuoden viimeisenä päivänä. Asuntokantaan sisältyvät sekä vakituisesti asutut asunnot että vailla vakinaisia asukkaita olevat asunnot. Kesämökkit, jotka ovat ympärivuotisessa asuinkäytössä, on otettu mukaan asuntokantaan vuodesta 2000 lähtien. Asuntokunnan muodostavat väestötietojärjestelmän mukaan kaikki samassa asuinhuoneistossa vuoden lopussa vakinaisesti asuvat henkilöt. Asuntoja ja asuntokuntia voidaan kuvata mm. talotyypin (pientalo, rivitalo, kerrostalo), rakennusvuoden, huoneistotyypin (yksiö, kaksio jne.), hallintaperusteen (vuokra-, omistusasunto jne.) ja pinta-alan mukaan ja asuntokuntia lisäksi asuntokunnan rakenteen, elinvaiheen ja tulojen mukaan.

Asunnot ja asuinolot -tilasto perustuu Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän rakennuksia, asuntoja ja henkilöitä koskeviin tietoihin, joita ylläpitävät kuntien rakennusvalvontaviranomaiset, maanmittaustoimistot sekä maistraatit. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee väestötietolaki (1993/507) ja väestötietoasetus (1993/886). Rakennuksia ja rakentamistoimenpiteitä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta on säädetty maankäyttö- ja rakennuslain 147 §:ssä. Tilastokeskuksen tehtävänä on puolestaan laatia yhteiskuntaoloja kuvaavia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 1992/48). Tilasto on budjettirahoitteinen

Menetelmäkuvaus

Asuntokunnat ja asuinolot on kokonaistilasto, jonka tiedot poimitaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän väestöä, rakennuksia ja asuntoja koskevista tiedoista.

Väestörekisterikeskuksen rakennuksia ja asuntoja koskeva tietojärjestelmä on luotu 1980-luvun alussa. Sen tietopohjan muodostaa Tilastokeskuksen, vuoden 1980 väestölaskennan yhteydessä, omistajilta tai rakennuksen ja asunnon haltijoilta keräämät tiedot. Tiedonkeruu perustui väestökirjalakiin ja erilliseen väestölaskenta-asetukseen. Vuodesta 1982 lähtien rakennus- ja huoneistotietoja on päivitetty tietojärjestelmään rakennushankeilmoituksilla, jotka täytetään haettaessa rakennuslupaa uutta rakennusta, laajennusta tai muutostöitä varten. Koko 1980-luvun ajan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotietoja tarkistettiin ja korjattiin eri tietojen osalta. Tilastokeskus kehitti erilaisia käsittelysääntöjä aineiston käsittelemiseksi, jotta rekisteritietoja pystyttäisiin jatkossa käyttämään vuosittaisen rakennus- ja asuntokantatilaston tekemiseen. Vuosittainen tilastotuotanto aloitettiin Tilastokeskuksessa vuodesta 1987 alkaen.

Asunnot ja asuinolot -tilaston laatu on suhteellisen suoraan riippuvainen lähdeaineiston laadusta. Tiedot asuntojen purkamisesta tai muusta rakennusten poistumasta eivät välity säännöllisesti väestötietojärjestelmään. Tämän vuoksi Tilastokeskuksen aineistoa pyritään korjaamaan käsittelysäännöillä siten, että aineistosta karsitaan todennäköiset poistumatapaukset kuten vanhat ja huonokuntoiset rakennukset ja asunnot. Myös muita alkuperäisaineiston virheellisyysyksiä ja rakennusten puuttuvia tietoja pyritään päättelemään ja korjaamaan Tilastokeskuksessa. Osa rakennusten ja asuntojen varustetiedoista on kerätty vasta vuoden 1980 väestölaskentatietojen jälkeen. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi hissi, parveke ja koneellinen ilmastointi. Yksilöivien tunnistetietojen avulla asuntotietoihin yhdistetään muita tietoja, esimerkiksi asuntoväestö ja vakinaisesti asutut asunnot päätellään väestötietojärjestelmän henkilötiedoista.

Kaikki samassa asunnossa vakituisesti asuvat henkilöt muodostavat asuntokunnan. Väestötietojärjestelmän mukaan vakinaisesti laitoksissa olevat, asunnottomat, ulkomailla ja tietymättömissä olevat henkilöt eivät muodosta asuntokuntia. Myöskään asuntolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa asuvat henkilöt, joiden asunto ei täytä asuinhuoneiston määritelmää, eivät muodosta asuntokuntia. Asuntokunnan tulojen, varallisuuden, elinvaiheen ja viitehenkilön määrittämiseksi asunnot ja asuinolot -tilastoon yhdistetään myös kunkin vuoden verotusrekisteristä saatuja tietoja henkilötunnuksen avulla. Tilastoon viedään lisäksi tietoja asuntokunnan saamista erilaisista asumisen tuista (yleinen asumistuki, eläkeläisten ja opiskelijoiden asumislisät sekä ASP-tuki).

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston lähdeaineistona käytetään erilaisia hallinnollisia rekisteriaineistoja. Tilaston laatu onkin siten riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Asuntojen keskeisten tietojen peittävyys on suhteellisen hyvä. Vuoden 1990

väestölaskennan yhteydessä tehdyn luotettavuustutkimuksen mukaan rekisteripohjaisesti pääteltyjen asuntojen määrä oli tilastossa koko maan tasolla suhteellisen oikein. Väestötietojärjestelmän rakennuksia ja asuntoja koskevista tiedoista ei saada poistumätietoja tarkasti, minkä vuoksi Tilastokeskus pyrkii karsimaan asuntokantatilastosta vanhat ja huonokuntoiset rakennukset ja asunnot. Asumattomista omakotitaloista on joskus vaikea päätellä, milloin niiden huoneisto vielä kuuluu asuntokantaan, milloin se sieltä asuinkelvottomana poistetaan. Mikäli tällaiseen asuntokannasta poistettuun rakennukseen muuttaa vakinaisia asukkaita, asunto palautuu jälleen asuntokantaan. Myös asuntojen ominaisuustiedoissa voi olla jonkin verran virheellisyttä, sillä kaikki muutostiedot eivät tule kattavasti väestötietojärjestelmää ylläpitävien viranomaisten tietoon. Tiedot ilman lupaa rakennetuista uusista kohteista sekä muutos- ja parannustöistä, jotka eivät vaadi lupaa tai joille ei ole lupaa haettu, eivät välity tietojärjestelmään. Lämmitystavan tai -aineen muutokset eivät kaikissa tapauksissa ole luvanvaraisia rakennustoimenpiteitä, eivät myöskään rakennuksen varusteita ja verkostoliittymiä koskevat toimenpiteet, joten niissä saattaa olla virheellisyttä. Vääriä tietoja pystytään jonkin verran korjaamaan Tilastokeskuksessa poistamalla ristiriitaisuuksia eri varusteiden, lämmitystapojen ja -aineiden kesken. Myös niissä tiedoissa on puutteellisuuksia, joita on alettu kerätä vasta vuoden 1980 tietopohjan perustamisen jälkeen. Esimerkiksi tiedot hissistä, parvekkeesta ja koneellisesta ilmastoinnista voivat olla puutteellisia. Asunnon hallintaperuste (omistus, vuokra, yms.) päivittyy väestötietojärjestelmään muuttoilmoituksen kautta asukkaan muuttaessa. Tilastokeskus täydentää hallintaperustetietoa verohallituksen asunto-osakekauppojen varainsiirtoveroaineistoa ja Valtion Asuntorahaston tietoja hyväksikäyttäen.

Väestötietojärjestelmän väestöä koskevia tietoja on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestömuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus. Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2007 tutkimuksessa vastanneista 98,8 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 11,2 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katoon kuuluvista henkilöistä 90,9 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 4,6 prosentilla vääräksi ja 4,4 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääriksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 97,9 prosenttia.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Asunnot ja asuinolot -tilasto tehdään vuosittain. Tiedot kuvaavat vuoden viimeisen päivän tilannetta. Ensimmäiset asuntokanta- ja asuntokuntatiedot valmistuvat noin viisi kuukautta tilastointiajankohdan jälkeen. Aluejakona käytetään tilastointiajankohdan jälkeistä päivää eli seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen. Asunnon hallintaperustetiedot valmistuvat noin 10 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esim. tulotiedot, asumisen tukitiedot). Nämä valmistuvat noin 14 kuukautta viiteajankohdasta. Julkistamiskalenterin verkko-osoite: <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

Tilastojen saatavuus

Asuntoja ja asuinoloja koskevia tietoja on saatavilla kunnittain ja kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen internet-sivuilta, maksuttomasta StatFin -tilastopalvelusta sekä muuta tietoa Asunnot ja asuinolot -tilaston kotisivulta <http://tilastokeskus.fi/til/asas/index.html>. Kotisivun linkeistä löytyvät mm. tilaston kuvaus, käsitteet ja määritelmät. Asuntokanta- ja asuinolotilastoja koskevia painojulkaisuja on julkaistu vuosittain Asuminen-sarjassa vuosina 1985-2007. Sitä aikaisemmin tietoja on julkaistu Väestölaskenta-sarjassa vuodesta 1950. Asuntokantatilastoa sekä Asuntokunnat ja asuinolot -tilastoa on tehty erillisinä tilastoina tilastovuoteen 2007 asti. Tilastovuodesta 2008 alkaen tilastot yhdistettiin siten, että tilaston nimeksi tuli Asunnot ja asuinolot -tilasto ja sen tietosisältö on sama kuin aikaisemmin erillisinä olleiden tilastojen.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Vertailtaessa eri ajankohtien tietoja on otettava huomioon, että osa muutoksista voi johtua osin rekisterissä tehdyistä tarkastuksista, tilastoaineiston käsittelyn muutoksista ja aikaisempien vuosien erilaisista tiedonkeruumenetelmistä. Esimerkiksi rakentamisvuosien korjaukset vaikuttavat rakennusten ikärakenteeseen, samoin rakennusten käyttötarkoitukseen kohdistuneet tarkistukset. Vuoden 1985 väestölaskennassa käytettiin

ensimmäisen kerran rekisteritietoja asunto-, rakennus- ja asuntokuntatilastojen muodostamisessa. Tiedot asunto- ja rakennuskannasta on tuotettu väestölaskennoissa vuosina 1950, 1960, 1970, 1980 sekä 1985. YK:n väestölaskentasuositukset on otettu huomioon väestölaskentoja toteutettaessa. Vuodesta 1987 lähtien tietoja on tuotettu vuosittain rekisteripohjaisesti, ja vuosittain tehdyt tilastotiedot ovat pitemmällä periodilla suhteellisen vertailukelpoisia keskenään. Hallintaperusteluokitus on muuttunut hieman vuosien varrella. Vuodesta 1994 vuokra-asunnot on jaettu aravavuokra-asuntoihin ja muihin asuntoihin. Vuodesta 1995 ei työsuhde- ja muita vuokra-asuntoja enää erotella toisistaan. Vuodesta 1998 on tilastoissa käytetty uutta hallintaperusteluokitusta, jossa on tietoja aravavuokralojen lisäksi myös korkotukivuokraloista sekä asumisoikeustaloista. Rakennus-, asunto- ja asuinolotilastojen tuotantojärjestelmä uudistettiin tilastovuodesta 2005 lähtien. Samalla tarkennettiin joidenkin tietojen käsittelyä, mm. asunnon hallintaperusteen käsittelyssä huomioitiin rakennuksen omistajan tiedot entistä tarkemmin. Tämä vaikutus näkyy hallintaperustetiedossa vuodesta 2005 alkaen etenkin luokkien Muut vuokra-asunnot ja Omistaa talon lukumäärissä.

Asuntokuntatilastoja on tehty rekisteripohjaisesti vuodesta 1980 lähtien. Tällöin otettiin käyttöön asuntokuntakäsite. Vuonna 1980 asuntokuntia muodostettiin myös henkilöistä, jotka asuivat asuntolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa, mutta joiden asunto ei täyttänyt asunnon määritelmää. Myöhemmin näin ei ole enää tehty.

Ennen vuotta 1980 käytettiin väestölaskennoissa ruokakuntakäsitettä. Ruokakunnan katsottiin muodostuvan yhdessä asuvista perheenjäsenistä ja muista henkilöistä, joilla oli yhteinen ruokatalous. Alivuokralainen, jolla oli oma ruokatalous, muodosti oman ruokakuntansa. Vuodesta 1980 alivuokralainen kuuluu asuinolotilastoissa samaan asuntokuntaan muiden asunnossa asuvien kanssa.

Selkeys ja yhtenäisyys

Tilastokeskuksen rakennus- ja asuntokantatilastot vastaavat toisiaan siten, että jokaista asuntokannan asuntoa vastaava rakennus on rakennuskannassa. Asutut asunnot on saatu yhdistämällä väestötietojärjestelmän henkilötiedoilla muodostetut asuntokunnat huoneistotietoihin ns. kotipaikkatunnuksen avulla, jolloin saadaan kuvattua myös asuinoloja. Vertailtaessa asuntokuntien ja asuntojen lukuja on otettava huomioon, että asuntokantaan luetaan myös tyhjät ja tilapäisesti asutut asunnot, jotka eivät sisälly asuinolotilastoihin. Kaikille asuntokunnille ei myöskään löydetä oikeaa asuntoa puutteellisten tunnistetietojen takia. Tilastokeskuksen rakennus- ja asuntokantatilastot ja Väestörekisterikeskuksen rakennus- ja huoneistotiedot eivät ole täysin yhtenevät, koska rekisterin sisältämät virheet on pyritty korjaamaan Tilastokeskuksessa. Asuntokannan ja Tilastokeskuksen asuntotuotantotilaston erot johtuvat mm. eri poiminta-ajankohdista. Lisäksi asuntokannassa on mukana kaikki ne asunnot, joissa asuttiin vuoden viimeisenä päivänä, vaikka ne eivät vielä olisi valmistuneetkaan. On myös mahdollista, että asuntokantaan aikaisemmin kuulumaton rakennus otetaan asumiskäyttöön, jolloin se tulee mukaan asuntokantaan.

Asuntoväestö poikkeaa perheiden perusväestöstä, koska perheisiin luetaan mukaan asuntoloissa asuvat perheelliset henkilöt.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Asuminen 2009

Lisätietoja

Marja Hermiö (09) 1734 3211
Arja Tiihonen (09) 1734 3272
Elina Aspblad-Huohvanainen (09) 1734 3232
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

asuminen@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-6745 (pdf)
ISBN 978-952-244-197-3 (pdf)